

หลักสูตรฝึกอบรม โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องสมุนไพรใกล้ตัว (กลุ่มที่ 2)
จำนวน 3 ชั่วโมง

ความเป็นมา

ในปัจจุบันการดูแลสุขภาพด้วยวิถีธรรมชาติตามภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย สมุนไพรไทยใกล้ตัวหลายชนิด เช่น ขมิ้นชัน ฟักทะลายโจร กระเพรา ขิง หรือตะไคร้ เป็นพืชที่หาได้ง่าย มีต้นทุนต่ำ และมีสรรพคุณทางยาในการบรรเทาอาการป่วยเบื้องต้น อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรอย่างปลอดภัย ทั้งเรื่องปริมาณที่เหมาะสม ข้อควรระวัง และแนวทางการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดโครงการอบรมนี้จึงมุ่งเน้นเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและเลือกใช้สมุนไพรได้อย่างถูกต้อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา เป็นสถานศึกษาหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับกลุ่ม เป้าหมายตามบริบทของชุมชนและพื้นที่ เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่รวมถึงรายได้ของประชาชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสรรพคุณและการนำสมุนไพรใกล้ตัวไปใช้ดูแลสุขภาพเบื้องต้นอย่างถูกวิธีและปลอดภัย
2. เพื่อส่งเสริมการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพรไทย
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันหรือต่อยอดสร้างอาชีพเสริมในชุมชน

เป้าหมาย

ประชาชนในเขตตำบลทุ่งทราย จำนวน 6 คน

ระยะเวลา

วันที่ 8 สิงหาคม 2569 เวลา 13.00-16.00 น.

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	รู้จักสมุนไพรใกล้ตัว	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณประโยชน์ของสมุนไพรใกล้ตัว 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำแนกสมุนไพรและข้อควรระวังในการใช้งานได้อย่างถูกต้อง	1. ความหมายและคุณประโยชน์ของสมุนไพรพื้นบ้านใกล้ตัว (เช่น ฟ้าทะลายโจร จิงข้า ตะไคร้ ใบเตย กะเพรา ฯลฯ) 2. ข้อควรระวังและข้อห้ามในการใช้สมุนไพรแต่ละชนิด	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ประกอบสื่อนำเสนอ (PowerPoint) และนำต้นสมุนไพรของจริงมาให้ดู 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสอบถาม ชักถาม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์	1 ชม.	-
2	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดสารพิษ	เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงสรรพคุณและวิธีแปรรูปสมุนไพรใกล้วิถีชีวิตเพื่อการดูแลสุขภาพเบื้องต้น	1. สรรพคุณทางยาของสมุนไพรใกล้ตัวในการบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น 2. เทคนิคการนำสมุนไพรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ง่ายๆ (เช่น ชาสมุนไพร/ยาต้มสมุนไพร/สเปรย์ไถ่ยุ่ง)	1. วิทยากรสาธิตขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร (เช่น ยาต้มสมุนไพรแห้ง หรือน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ) 2. อธิบายขั้นตอนและอัตราส่วนอย่างละเอียด	1 ชม.	-
3	ฝึกปฏิบัติการแปรรูปสมุนไพรใกล้ตัว	เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรไว้ใช้เองในครอบครัวหรือนำไปต่อยอดได้	การลงมือปฏิบัติทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามขั้นตอนที่ได้รับชมการสาธิต	1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนลงมือปฏิบัติทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรจริง 2. วิทยากรให้คำแนะนำและดูแลอย่างใกล้ชิด 3. ผู้เรียนร่วมกันสรุปผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	30 นาที	30 นาที

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการอบรม
2. สไลด์ PowerPoint
3. ภาพตัวอย่างสมุนไพรมะนาว
4. แบบประเมินความพึงพอใจและแบบประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ผ่านกิจกรรม
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป

หมายเหตุ หน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

1. ชื่อโครงการ โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องสมุนไพรใกล้ตัว (กลุ่มที่ 2)

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

1.1 ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

6. ขยายโอกาสการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

6.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัย และการเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ผ่านพื้นที่กิจกรรมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันระหว่างคนต่างวัย

3. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันการดูแลสุขภาพด้วยวิถีธรรมชาติตามภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย สมุนไพรไทยใกล้ตัวหลายชนิด เช่น ขมิ้นชัน ฟักทะลายโจร กระเพรา ขิง หรือตะไคร้ เป็นพืชที่หาได้ง่าย มีต้นทุนต่ำ และมีสรรพคุณทางยาในการบรรเทาอาการป่วยเบื้องต้น อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรอย่างปลอดภัย ทั้งเรื่องปริมาณที่เหมาะสม ข้อควรระวัง และแนวทางการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดโครงการอบรมนี้จึงมุ่งเน้นเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและเลือกใช้สมุนไพรได้อย่างถูกต้อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา เป็นสถานศึกษาหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับกลุ่ม เป้าหมายตามบริบทของชุมชนและพื้นที่ เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่รวมถึงรายได้ของประชาชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสรรพคุณและการนำสมุนไพรใกล้ตัวไปใช้ดูแลสุขภาพเบื้องต้นอย่างถูกวิธีและปลอดภัย
2. เพื่อส่งเสริมการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพและการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพรไทย
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันหรือต่อยอดสร้างอาชีพเสริมในชุมชน

5. เป้าหมาย

- ประชาชนในเขตตำบลทุ่งทราย จำนวน 6 คน

6. วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1.ประชุมชี้แจง 2.เขียนโครงการ เสนอโครงการและ อนุมัติ 3.จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ใน โครงการ 4.จัดเตรียมสถานที่ 5.ลงมือปฏิบัติตาม แผนงานของ โครงการ 6.สรุปผล/ ประเมินผล/รายงาน ผล	1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมมี ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ สรรพคุณและการนำ สมุนไพรใกล้ตัวไปใช้ดูแล สุขภาพเบื้องต้นอย่างถูกวิธี และปลอดภัย 2. เพื่อส่งเสริมการพึ่งพา ตนเองด้านสุขภาพและการ อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านสมุนไพรไทย 3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรม สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน หรือต่อยอดสร้างอาชีพ เสริม	ประชาชนเขต ตำบลทุ่งทราย	จำนวน 6 คน	ณ ศูนย์สมุนไพร บ้านสามจบ หมู่ 4 ตำบลทุ่งทราย อำเภอทรายทอง วัฒนา จังหวัด กำแพงเพชร	วันที่ 8 สิงหาคม 2569 เวลา 13.00-16.00 น.	690 บาท

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2569 แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้
ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบดำเนินงาน เพื่อเป็น
ค่าใช้จ่ายจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ไตรมาส 4 รหัสงบประมาณ 20334332005002000000 รหัสกิจกรรมหลัก
203346900032000000 แหล่งของเงิน 6911200 งบประมาณที่ได้รับ 690 บาท (หกร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

7.2 ค่าวิทยากร 3 ชม.

เป็นเงิน 690 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น

690 บาท

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค. พ.ศ. 2568)-	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค. พ.ศ. 2569)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย. พ.ศ. 2569)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย. พ.ศ. 2569)
โครงการอบรมให้ ความรู้เรื่องสมุนไพร ใกล้ตัว (กลุ่มที่ 2)	-	-	-	1. ค่าวิทยากร เป็นเงิน 690 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 690 บาท

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางยุพิน โตโพน ครู ศกร.ตำบลทุ่งทราย

10. เครือข่าย

1. ผู้นำชุมชนในเขตตำบลทุ่งทราย

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

- การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
- การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
- พัฒนาอาชีพระยะสั้น
- พัฒนาอาชีพแบบขั้นเรียน

12. ผลลัพธ์ (Out come)

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมให้ความรู้เรื่องสมุนไพรใกล้ตัว มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสรรพคุณและการนำสมุนไพรใกล้ตัวไปใช้ดูแลสุขภาพเบื้องต้นอย่างถูกวิธีและปลอดภัย

13. ดัชนีตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

- ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมให้ความรู้เรื่องสมุนไพรใกล้ตัว (กลุ่มที่ 2) จำนวน 6 ราย

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ร้อยละ 80 ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมให้ความรู้เรื่องสมุนไพรใกล้ตัว มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสรรพคุณและการนำสมุนไพรใกล้ตัวไปใช้ดูแลสุขภาพเบื้องต้นอย่างถูกวิธีและปลอดภัย

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- แบบประเมินความพึงพอใจ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นางยุพิน โตโพน)

ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายรัชพงศ์ บุพศิริ)

ตำแหน่ง ครู

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายรัชพงศ์ บุพศิริ)

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา

กำหนดการ โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องสมุนไพรใกล้ตัว (กลุ่มที่ 2)

วันที่ 8 สิงหาคม 2569

สถานที่ ณ ศูนย์สมุนไพรบ้านสามจบ หมู่ 4

ตำบลทุ่งทราย อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกำแพงเพชร

วันที่ 8 สิงหาคม 2569 (13.00 – 16.00 น.)

เวลา

กิจกรรม

13.00 – 13.30 น.

ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ

13.30 – 13.45 น.

พิธีเปิดโครงการ กล่าวรายงานโดยผู้รับผิดชอบโครงการ และประธานกล่าวเปิด
การอบรม

13.45 – 14.30 น.

บรรยายเรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมุนไพรใกล้ตัว ความสำคัญ ประโยชน์ และ
การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง

14.30 – 14.45 น.

พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

14.45 – 15.15 น.

ฝึกปฏิบัติการจำแนกชนิดของสมุนไพร การเตรียมและการใช้สมุนไพรเบื้องต้น
พร้อมสาธิตการแปรรูปหรือการใช้สมุนไพรในครัวเรือน

15.15 – 15.45 น.

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตอบข้อซักถาม และแนะนำแนวทางการปลูกสมุนไพรไว้ใช้
ในครัวเรือน

15.45 – 16.00 น.

สรุปผลการอบรม ประเมินผล และพิธีปิด

หมายเหตุ: กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม โดยไม่กระทบต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ.